

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Zvídálkovy zázraky přírody

---

1. Identifikační údaje

Název školy : Mateřská škola Pramínek, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy: Hlubčická 398/89, Krnov, 79401
Odloučené pracoviště : MŠ Mikulášská 8. Krnov
Statutární zástupce: Bc. Alena Klohnová
Zástupce ředitele: Dana Slamová

Telefon: MŠ Hlubčická 554 613 602
MŠ Mikulášská 554 610 330
Ředitelka školy 733 397 993

Právní forma : příspěvková organizace
IČ: 60802596
RED IZO: 600131602
e-mail reditelna@ms-hlubcicka.cz
www: www.ms-hlubcicka.cz

Typ zařízení: MŠ s celodenním provozem
Typ stravování: Výdejna stravy
Kapacita MŠ Hlubčická: 3 třídy 75 dětí
Kapacita MŠ Mikulášská: 2 třídy 50 dětí
Provozní doba: 6.00 – 16.00 hod
Zřizovatel: Město Krnov, Hlavní nám. 1, Krnov

Název ŠVP: ZVÍDÁLKOVY ZÁZRKY PŘÍRODY

ŠVP zpracován dle RVP PV č. j.

Zpracovala: Bc. Alena Klohnová

Schválen pedagogickou radou dne: 28. 8. 2021
Platnost dokumentu: od 1.9.2021
do 31. 8. 2026

Aktualizace dokumentu: 1.9.2024 – změna názvu MŠ

---

2. Charakteristika školy

Od 1.9.2024 dochází ke změně názvu mateřské školy a do školského rejstříku je Mateřská škola Krnov, Hlubčická 89, okres Bruntál, příspěvková organizace zapsána pod názvem **MATEŘSKÁ ŠKOLA PRAMÍNEK, KRNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE** jako místo poskytovaného vzdělávání a školských služeb – organizační útvary školy (§ 33 odst.3ZP) včetně odloučeného pracoviště Mikulášská 8, 79401 Krnov.

Typ MŠ:	celodenní s pravidelným provozem
Kapacita školy:	125
Počet tříd:	5 tříd MŠ

Mateřská škola Hlubčická

Mateřská škola je situovaná do pavilónové budovy v okrajové části města Krnova. Samostatná kolonie, ve které se mateřská škola nachází, nedaleko polských hranic, soutoku řek Opavy a Opavice, centra města, ve které nalezneme několik soukromých firem a velkou část obytných domů, zahrádek a přirozeného přírodního prostředí, je ideálním prostředím, které má možnost propojení rodinné výchovy s edukačním procesem v mateřské škole. Mateřská škola zajišťuje provoz ve třech pavilonech pro přímou edukaci dětí. Každá třída má samostatnou pracovnu a hernu, šatnu a sociální příslušenství, které jsou po rekonstrukci a odpovídají současným hygienickým normám. Společná je pro všechny třídy jídelna - výdejna stravy, ve které se v pravidelném časovém intervalu jednotlivé třídy MŠ střídají- nejprve mladší děti, poté děti starší.

Historie mateřské školy sahá do roku 1952, kdy byla postavena nízkopodlažní budova o třech pavilonech pro jesle a mateřskou školu, obklopená rozsáhlou zahradou.

Součástí mateřské školy je přilehlá zahrada, která je velmi rozsáhlá a prostorná, členitá a lemovaná vzrostlými stromy, okrasnými keři a zeleným udržovaným trávníkem s klasickým vybavením průlezek, houpaček, dvěma pískovišti, přírodní učebnou, záhonky a bylinkovou spirálou, nízkým lanovým centrem, kruhovým ohništěm, kopcem na sezónní činnosti a kopcem s tunelem a skluzavkou a také plochou pro jízdu na kolech a koloběžkách. Na zahradě vznikla nová zákoutí,

zahradní a herní prvky děti motivují k pohybu a k testování svých motorických schopností. Spolu se stávajícími prvky je zahrada rozdělena do 4 částí, i když společně tvoří jeden celek – smyslovou, interaktivní, pohybovou a relaxační. Během aktivit na zahradě se děti seznamují s různými přírodními i umělými látkami, jejichž prostřednictvím získají nové zkušenosti. Nabízí možnosti nejen k pohybu, ale i tvořivým a vzdělávacím aktivitám např. péče o bylinky, zahrádku a ovocné keře, přenesení vzdělávací práce s dětmi do zahradní učebny, pokusy a objevy s vodními hrátkami, přiřazování a poznávání u interaktivních tabulí, procvičení obratnosti na nízkém lanovém centru, posezení a opékání s rodiči u ohniště a mnohé další. Pozorováním zvířat, rostlin, při hře s přírodním materiálem či při spontánním pohybu v přírodním prostředí si tak děti mohou vytvořit kladný a blízký vztah k přírodě. Od května do podzimu je zahrada otevřena veřejnosti.

Mateřská škola Mikulášská

Přibližně tři kilometry od školy je umístěno odloučené pracoviště, které leží ve starší městské zástavbě na ulici Mikulášská. Mateřská škola je umístěna v adaptované budově rodinné vily a v současné době nese statut památkově chráněné budovy. Nachází se v klidné části centra města. Mateřská škola byla otevřena v roce 1962 jako podniková mateřská škola textilního závodu ZSKN Krnov (výroba stuh, gum, prýmků). Vedení tak reagovalo na potřebu umístit děti svých zaměstnankyň do mateřské školy, aby mohly matky nastoupit do zaměstnání. Kapacita školy byla a i v současné době je 50 dětí. V roce 1991 byla předána do správy majetku města Krnova. Od 1. 1. 1994 se stala právním subjektem.

Prostory školy poskytují dětem útulné, doslova rodinné prostředí a dýchne na vás vlídnou a přátelskou atmosférou. Moderně a vkusně zařízený interiér školy dává dětem možnost pro bezproblémovou adaptaci a svým vybavením poskytuje dětem stabilní a podnětné prostředí.

Mateřská škola má výdejnu stravy, jídlo je dováženo v termoportech ze školní jídelny mateřské školy Karla Čapka v Krnově. Strava je dětem podávána v jídelně, kde se střídá vždy jedna třída – nejprve mladší děti, poté děti starší.

Zahrada MŠ je přiměřeně veliká, odpovídá normám hygieny pro 50 dětí. Poskytuje zastínění pod vzrostlými stromy a dostatek volného pohybu na trávníku. Vybavení zahrady poskytuje dětem dostatek možností k pohybovým hrám, rozvoji fyzické

zdatnosti, ale i k námětovým hrám. Zahrada je také v letních měsících otevřena veřejnosti.

Mateřská škola má 2 třídy, do kterých jsou zařazovány děti dle věku s přihlédnutím k jejich možnostem a schopnostem, nejvíce však dvouletým rozdílem. Kapacita MŠ je 50 dětí.

Okolí MŠ Okolí mateřských škol nabízí dětem bohatou možnost procházek, například - vycházky k řece, kolem rodinných domků a jejich zahrádek, do nedalekých městských parků, kde se nacházejí městská dětská hřiště. V okolí je i městské divadlo a kino, které děti také dle možností navštěvují. Pro sportovní akce pro děti – kluziště, stadión TJ, městský bazén.

Městskou dopravou je možné dojíždět do vzdálenějších částí města - hřiště SVC Méd'a, kopec Cvilín, Ježník, aj.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Mateřské školy mají dostatečně velké prostory, které vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Interiéry obou mateřských škol jsou funkčně vybaveny, zařízení je podle možností modernizováno, pomůcky a hračky průběžně obnovovány a doplňovány. Herny jsou vybaveny novým nábytkem odpovídajícím antropometrickým požadavkům a věku dětí, jsou pokryty koberci nebo umývatelnou podlahou, zdi jsou vymalovány pastelovými barvami. V prostorných a účelně vybavených třídách probíhá jak edukační práce, tak také pohybové činnosti a odpočinek dětí.

Obměna pomůcek a hraček podle potřeby dětem skýtá možnost různých her a zapojení se do různorodých činností. Děti si samy zdobí třídu, i celou jednotlivou budovu vlastními výtvary, podle následujících realizovaných témat vše obměňují.

Obě mateřské školy mají k dispozici interaktivní pomůcku Magic box - projekce se odehrává na zemi, děti pracují ve skupinách, hledají společná řešení úkolů, je zde také

prostor pro individuální práci s dítětem a rozvíjení samostatnosti při řešení úkolů. I velmi malé děti se mohou účastnit SW her, omalovánek, puzzle skládaček či jiných vzdělávacích aktivit. Nejstarší děti v MŠ Hlubčická mají možnost vzdělávat pomocí interaktivního panelu.

Všechny třídy mají klavír, knihovnu, koutky pro námětové hry, pokusy a experimenty, prostor pro pohybové aktivity a stoly se židlemi pro práci u stolečků v sedě. U každé třídy je samostatná šatna, kde si děti mohou uložit své osobní věci v prostorných skřínkách.

Exteriéry - součástí obou mateřských škol je přilehlá zahrada - prostorná, členitá a lemovaná vzrostlými stromy, okrasnými keři a zeleným udržovaným trávníkem s klasickým vybavení průlezek, houpaček, pískovišti, přírodní učebnou, záhonky a bylinkovou spirálou, nízkým lanovým centrem, kopcem na sezónní činnosti a také plochou pro jízdu na kolech a koloběžkách. Toto vybavení umožňuje dětem aktivity pohybové i aktivity klidové, rozvíjí představitivost, fantazii, povědomí o přírodě a dění kolem nás. Estetický vzhled nabádá k ochraně přírody a rozvíjí estetické vnímání dětí také blízkému vztahu k přírodě, což se stane pro děti později měřítkem pro jeho vlastní hodnocení životního prostředí.

Prostřednictvím ekologických projektů s praktickými činnostmi, tvořením a pokusy si děti

mohou části přírody osahat i v prostředí mateřské školy a dát si je do souvislosti s různými

variantami předávání poznatků přímo v přírodě. V průběhu školního roku se co nejvíce činností přenáší na školní zahradu a využívá se tak zahrady pro přirozené vzdělávání dětí .

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřských škol splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Hygienická a bezpečnostní údržba všech prostor je zajištěna školnicí, provozními zaměstnanci a údržbářem školy.

Pedagogické aktivity musí probíhat takovým způsobem, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno a pozitivně motivováno.

3.2 Živospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Strava je dovážena ze školní jídelny MŠ K.Čapka, pitný režim je zajištěn bez omezení celý den i při pobytu venku na školní zahradě.

Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržování spotřebního koše a pestrost stravy. Jídelníček je pravidelně vyvěšován na nástěnku a webové stránky. Svačiny jsou obohacovány zeleninou a ovocem, velkým výběrem pomazánek. Děti jsou vedeny k samostatnosti, učí se sebeobsluže – samy si vybírají svačinu na tácek, odnáší ke stolečku i s nápojem, v určitých dnech si zejména děti v posledním roce, samy namazávají pomazánku na chléb, nalévají polévku do talíře.

Mezi jednotlivými jídly je dodržován předepsaný časový odstup. Děti nejsou nikdy nuceny do jídla, mají možnost si přidávat. Ve spolupráci s vedoucí ŠJ mateřská škola zajišťuje dětem kaloricky vyváženou a pestrou stravu, denně doplněnou o ovoce a zeleninu, včetně mléka a mléčných výrobků tak, aby byl naplňován „spotřební koš“, který je měsíčně zpracován a kontrolován. Jídelníček je sestavován na jeden týden a je zveřejněn pro rodičovskou veřejnost v MŠ i na webových stránkách školy. V odůvodněných případech je respektováno individuální zohlednění ve stravování (např. alergie). Děti jsou pedagogickými pracovníky školy vedeny k co největší samostatnosti, aby si dokázaly své místo připravit na svačinu i oběd. Připravují si příbory, místo po jídle samostatně uklidí. Polévku si nejstarší děti nalévají samy, mladším dětem nalévá kuchařka či učitelka, druhé jídlo si všechny děti samy nosí ke svému stolu.

Je podporován a dodržován pitný režim a to zejména u dětí, které nemají velkou potřebu pít. Děti se obsluhují samy a mají možnost pít kdykoliv mají potřebu, k tomu slouží termosy na pití s vypustnými kohouty a vlastními kelímky. Starší děti se obsluhují samy, malým dětem nalévá dospělý. K pití je dětem nabízena čistá pitná voda, voda se šťávou, bylinkové a ovocné čaje, džusy.

Denní program umožňuje dostatečný pohyb dětí venku na školní zahradě, v okolí školy. Přehledné zahrady jsou uzpůsobeny samostatnému pohybu dětí a výběru hry dle volby dítěte. Obě školy se nachází v lokalitě města, kde je po drtivou většinu roku čistý vzduch bez inverzí.

Děti odpočívají po obědě ve své třídě, kde provozní zaměstnankyně rozkládají denně lehátka. Děti odpočívají od 12:00 – 14:00 hod. Třída je před odpočinkem řádně vyvětrána.

V době odpoledního odpočinku je individuálně s ohledem na potřeby dětí zaveden nespavý režim. Po krátkém odpočinku na lehátku spojeným s poslechem pohádky, příběhu aj., jsou dětem, které neuspí, nabídnuty klidové hry (méně hlučné hry, tvoření, kreslení, grafomotorické listy, příprava na školu, aj.)

Pobyt venku je přizpůsoben potřebám dětí, počasí a čistotě ovzduší, náplň vycházek k poznávání přírody v jednotlivých ročních obdobích, a tím umožňujeme dětem rozvíjet schopnost vnímat svět pomocí smyslů, hledat a objevovat taje a krásy přírody. Při vycházkách městem zase učíme děti pravidla silničního provozu a chování chodců jako účastníků dopravy.

Otužování:

- pravidelné větrání tříd
  - školnice sleduje vytápění školy, redukuje na přiměřenou teplotu
  - dostatečný pobyt venku
  - kontrola vhodného oblečení dětí v MŠ i mimo MŠ
  - dětem je dána možnost - dle zvážení zákonných zástupců (dále pak s doporučením dětského lékaře), navštěvovat infrasaunu, která je k dispozici na pracovišti MŠ Hlubčická
-
- Hlavní zásady vedení dětí ke zdravému životnímu stylu :
  - V rámci edukační práce respektovat pedagogické zásady, zejména zásadu věkové přiměřenosti
  - Využívat náhodných situací a spontánních činností dětí, přiměřeně reagovat a vysvětlovat dětem, co nechápou, co je zajímavé s uvedením co největšího množství konkrétních případů a situací demonstrujících správný postoj či chování, využívat podnětů a nápadů ze strany dětí
  - Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu
  - V rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt dětí venku, do pohybových aktivit zapojovat nejen děti pohybově nadané, ale i děti s problémy hrubé motoriky

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

K dětem přistupujeme jako k jedinečným, neopakovatelným bytostem, které mají právo již v tomto věku být samy sebou. Právě takové musí být přijímány, a to i tehdy, pokud nenaplnují představy dospělých. Přístup k dítěti je založen na vstřícném a partnerském vztahu, ve kterém převažuje náklonnost a důvěra. Jedině za těchto podmínek vytvoříme pro děti prostor k tomu, aby měly možnost se projevovat, spolurozhodovat, ale i souhlasit nebo oponovat. V přístupu k dětem se bude projevovat uznání a pozitivní motivace. V mateřské škole musí být vytvořeno prostředí duševní pohody pro všechny zúčastněné, nesmí zde být prostor pro strach a stres.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat rozvoji individuálních schopností každého dítěte. Šanci musí dostat všechny děti (nadané, ze sociálně znevýhodněného prostředí, děti se zvláštními vzdělávacími potřebami). V mateřské škole jsou vytvořeny podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami, u kterých je podle stupně podpůrných opatření zřízena funkce asistenta pedagoga.

Učitelky a ostatní zaměstnanci budou používat styl takového vedení, který bude děti podporovat v jejich touze po poznání, bude podporovat spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte. Učitelky budou podporovat prosociální a neformální vztahy mezi dětmi, zaměří se svým vedením dětí na prevenci šikany a jiných společensky nežádoucích jevů. Volnost a osobní svoboda dětí bude vyvážena nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat při vzdělávání určitý řád a bezpečnost dětí.

Adaptace probíhá postupně s možnou přítomností rodičů podle individuálních potřeb dětí tak, aby měli pocit bezpečí, nebyly stresovány novým prostředím, našly klid, zázemí i soukromí.

Děti se učí akceptovat a respektovat společná pravidla chování. Spolu s učiteli na třídách si tvoří třídní pravidla. Ve třídách najdeme piktogramy, texty či obrázky, symbolizující pravidla soužití. Poskytujeme dětem co nejširší volnost a svobodu, ale zároveň v nich podporujeme a budujeme pocit zodpovědnosti za sebe a své jednání. Pedagog se vyhýbá negativním slovním projevům všeho druhu, přiměřeně chválí a pozitivně hodnotí, aby byly děti motivovány k dalšímu osobnímu rozvoji dítěte. Vytváříme prostředí vzájemné důvěry, tolerance, laskavosti, vzájemné pomoci a podpory ve veškerém našem počínání. Prostředí, kde jsou děti rády, mají své kamarády, na které se těší.

3.4 Organizační podmínky

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Mateřská škola i odloučené pracoviště je zřízeno jako škola s celodenním provozem, s určenou dobou pobytu pro děti od 6.00 do 16.00 hod.

Režim dne je z organizačních důvodů školy částečně stanoven pro jednotlivé třídy a je pružně přizpůsobován aktuálním potřebám dětí a také, aby umožňoval reagovat na schopnosti a možnosti dětí. Pedagogové se dětem plně věnují a profesionálně dohlížejí nad činnostmi spontánními a nenásilně řídí činnosti didakticky zacílené, ve kterých děti získávají poznatky a vědomosti o okolním světě, jeho zvláštostech, kulturách a

společenských, lidech, věcech, přírodě živé i neživé a cílevědomě upevňují dovednosti tyto poznatky využívat.

Směnování učitelek je zajištěno tak, aby se překrývaly 2,5hod. a tím, co nejvíce byly zajištěny prožitkové činnosti, nedocházelo k přílišným změnám v organizaci, činnosti děti aby probíhaly v klidu, zejména v adaptačním období, kdy děti jsou velmi citlivé na jakoukoliv negativní situaci. Při ranním scházení a odpoledním rozcházení učitelky přicházejí a končí přímou práci postupně. Důraz klademe na to, aby při řízených, nebo náročnějších situacích byly přítomny ve třídě vždy učitelky dvě.

Edukační činnosti ve třídách nemají specifické zaměření, zajišťují získání způsobilostí v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je zabezpečena nezbytná pedagogická podpora, děti nadané jsou podporovány a jejich nadání je dále rozvíjeno.

V mateřské škole je uplatňován osobnostně orientovaný edukační model a pro děti jsou vytvářeny podmínky pro činnosti individuální, párové, skupinové a jiné.

Z hlediska organizačního zajištění chodu je 2 – 3letým dětem individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování, je zohledněn počet dětí ve třídě mateřské školy v souladu s právními předpisy.

Vzdělávání v MŠ Hlubčická probíhá ve 3. třídách:

1. třída „Broučci“ děti 3 – 5 let
2. třída „Sluníčka“ děti 2 – 4 leté
3. třída „Ježečci“ děti 5 – 7 leté

Vzdělávání na odloučeném pracovišti MŠ Mikulášská probíhá ve 2. třídách:

1. třída „Motýlci“ 2 – 4 let
2. třída „Včeličky“ 5 – 7 let

Příchod dětí do mateřské školy je časově neomezen, vychází z potřeb dětí a rodičů. Časové omezené je pouze pro děti, které se vzdělávají v povinném režimu vzdělávání od 8.00 - 12.00hod.

Na počátku školního roku jsou zákonní zástupci dětí seznámeni na informativní schůzce s organizací a provozem MŠ, Školním řádem a platnou směrnicí pro úplatu za předškolní vzdělávání.

Pobyt dětí v MŠ je rámcově upraven režimem dne a školním řádem. Režim dne je pružný, umožňuje reagovat na aktuální situaci v mateřské škole nebo individuální možnosti dětí.

Způsob organizace her, aktivit, experimentování, skupinové, individuální a frontální činnosti je přímo zakotven v RVP PV. Dětem umožňuje vlastní tempo, dostatek času, podnětné prostředí, orientaci v prostředí, což napomáhá získat samostatnost a nezávislost.

Organizace chodu mateřské školy :

- Pro MŠ je vypracován Školní řád, kde zákonní zástupci naleznou vše potřebné k organizaci v mateřské škole
- Režim dne je stanoven, ale je zde možnost pružně reagovat na změny potřeb dětí a provozu MŠ
- Učitelky pracují ve třídě vždy dvě, střídají se v ranních a odpoledních směnách
- Učitelky při plánování práce vycházejí z cílů ŠVP, vytvářejí TVP a edukační integrované bloky evaluují týdně, měsíčně, pololetně.
- Během dne se střídají spontánní a didakticky zacílené činnosti, dětem jsou nabízeny aktivity, které počítají s jejich zapojením. Děti pracují individuálně, skupinově, v menší míře frontálně
- Učitelky zodpovídají za bezpečnost dětí při všech aktivitách.
- Ve třídách si děti vytvářejí domluvená pravidla soužití
- Učitelky pracují s dostatečným množstvím pomůcek a s kvalitními a hygienickými materiály
- Třídy se spojují ráno od 6-7 hod. a odpoledne od 15.30 - 16.00hod, jinak jen ve výjimečných případech vyžadující provozní změny.
- Provozní zaměstnanci vykonávají svou činnost tak, aby nenarušovali edukační činnost
- Všichni zaměstnanci vytváří dětem pocit bezpečí a soukromí, působení všech zaměstnanců je jednotné a klidné
- Rodiče mohou kontrolovat výsledky práce dětí na nástěnkách, při domluvené návštěvě třídy, individuálním rozhovorem s učitelkou, při besídkách, společných akcích školy, třídních schůzkách.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Organizační řád, směrnice ředitele školy a náplně práce vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka vytváří prostor na spoluúcast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole. Podporuje a motivuje všechny zaměstnance k týmové práci, k vyjasnění záměrů, cílů a možností, jak se jim přibližovat, na jakých principech do budoucna stavět, aby byly postupně nastaveny předpoklady k úspěšnému rozvoji školy.

Tvorba ŠVP je výsledkem celého týmu školy, včetně provozních zaměstnanců, vychází z podrobné analýzy a evaluačních nástrojů.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce, včetně sebereflexe, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce, včetně ocenění prokazatelně výkonných zaměstnanců. Důraz je kladen na nutnost inovací ve výchovně vzdělávacím procesu, odbourávání zavedených stereotypů, probuzení aktivity a plného nasazení zaměstnanců, uplatňování nových metod a forem přístupu k dítěti.

Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro pedagogické pracovníky jsou v režimu školy zařazeny pravidelné operativní pedagogické rady, pro provozní dle potřeb školy. Pedagogické a provozní porady jsou čtvrtletně integrované za účelem podpory

týmové práce a řešení problémů za účasti všech pracovníků školy, na konce školního roku jsou prováděny se všemi zaměstnanci hodnotící pohovory.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, orgány veřejné správy a samosprávy a pracovníky PPP, SPC, SVČ, ZŠ Žižkova a Dvořákův okruh, ostatními MŠ, klinickým logopedem, aj.

Cíle a záměry:

- vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP
- vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom jak se bude dítě v mateřské škole cítit rozhodují vztahy všech, které se na jeho vzdělávání podílí.

Personální a pedagogické zajištění

- Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.
- Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.
- Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.
- Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.
- Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.
- Pedagogové se chovají profesionálně

Pedagogický tým tvoří celkem 10 pedagogů, průběžně, dle potřeby, asistent pedagoga, v současné době také chůva k dětem dvouletým na pracovišti MŠ Hlubčická. Vzdělání pedagogických pracovníků plně odpovídá zákonem stanoveným normám a všechny pedagogické pracovnice jsou plně kvalifikované, splňují odbornou pedagogickou způsobilost k vykonávání funkce učitelky mateřské školy. Pracovnice na funkci asistenta pedagoga musí být absolventem kurzu pro asistenty pedagoga podle § 20 písm. e) zákona 563/2004 Sb. v rozsahu 80 vyučovacích hodin, chůva není pedagogickým pracovníkem, ale splňuje požadovanou kvalifikaci v oblasti pedagogiky.

DVPP se rozvíjí na základě plánu dalšího vzdělávání. Informace z něj si pedagogičtí pracovníci předávají ústně na pedagogických radách, společnými workshopy. Všechny učitelky se pravidelně vzdělávají, využívají k tomu nabídek vzdělávacích center, jsou vybírány akreditované vzdělávací akce, které jsou přínosem nejen pro jednu pedagogickou pracovníci, ale formou přenosu ze seminářů a školení i pro další učitelky

na škole. Ostatní zaměstnanci si prohlubují znalosti v hygienických vyhláškách, odborných časopisech, účastní se vzdělávání na téma zdravá výživa.

Práce celého týmu se opírá o pedagogické zásady. Specializace jednotlivých pracovníků je využívána při tvorbě rozšířených programů a nadstandardních aktivit.

Provozní oblast zajišťují školnice, uklízečky a pracovnice výdejny stravy.

3.6 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Nejbližšími spolupracovníky školy jsou rodiče.

Spolupráce funguje na základě partnerství – oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje (osobně, formou nástěnek, letáček, webové stránky a FB).

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskretně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Do života a soukromí rodiny nezasahují (vyvarují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad).

Rodiče si mohou sjednat schůzku s učitelkou i za přítomnosti ředitelky školy. Schůzky rodičů budou probíhat v jednotlivých třídách během roku.

Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s rodinou. Již při přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost nahlédnout do prostor školy, prostřednictvím informací získat základní povědomí o průběhu dne v naší mateřské škole a seznámit se se ŠVP. Velký důraz klademe na úzkou spolupráci v době adaptačního procesu. Naši společnou cestu zahajujeme vždy na začátku školního roku informativní schůzkou.

Zákonní zástupci mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek jak anonymně – formou dotazníku, tak prostřednictvím osobního kontaktu s ředitelkou mateřské školy.

V souvislosti s co největší informovaností o rozvoji a pokrocích dětí vytváříme prostor pro individuální konzultace – tzv. hovorové hodiny

Po celý rok jsou připravovány akce pro rodiče s dětmi podle plánovaného kalendáře nebo také akce vyplývající z projektové činnosti.

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

ZŠ: Jak ZŠ, tak naše MŠ vytváří nové možnosti vzájemného poznání, formy. Naši předškoláci mohou nahlédnout do prostor školy s učitelkami naší MŠ, společně s rodiči ještě před zápisem do 1. tříd. **Záměry :**

- hravá odpoledne ve škole
- návštěva předškolních dětí v 1. třídě ZŠ
- účast ředitele ZŠ při besedě s rodiči „Školní připravenost dítěte“

ZUŠ:

- návštěva ZUŠ s vystoupením žáků – hudebně – pohybové představení
- hudební vystoupení žáků ZUŠ v mateřské škole

SVČ MĚDA :

- na úrovni realizace keramiky,
- výtvarně-pracovní tématické "Domečky"
- sportovní aktivity a dopravní hřiště

Městské kulturní zařízení:

- MŠ využívá nabídky MKZ v Krnově k přípravě a organizaci kulturních akcí pro děti (kino, divadlo, koncerty)

EVVO:

- Tématické odpoledne s rodiči – kreativní tvoření z přírodnin, krmítka, hrabání listů apod.
- Výlety, vycházky s výkladem ekologa – pozorování přírody, práce s lupou
- mezinárodní sdružení Tereza - zapojení do projektu Ekoškola - Vytvoření ekotýmu – rodiče, děti, učitelky – vytváření aktivit s EVVO programem
- využití zahrady v přírodním stylu
- Nakrmte Plastožrouta sběr PET víček
- Zelená Škola - sběr použitých elektrospotřebičů

Hasičská záchranná služba a Policie ČR:

- účast na exkurzích v hasičské zbrojnici, práce policistů - ukázka práce, beseda
- účast ve výtvarných soutěžích s touto tematikou

Městská knihovna:

- realizace besed pro děti k domluvenému tématu
- využití možnosti půjčování knih k vypracovaným tématickým blokům (dle potřeby)

Pedagogicko-psychologická poradna:

- spolupráce MŠ s PPP Bruntál při zajištění a realizaci besedy pro rodiče
- spolupráce s PPP Bruntál - zpracování dotazníku na požádání při odkladu povinné školní docházky

Speciálně pedagogické centrum :

- Odborné podklady pro zřízení funkce asistenta pedagoga
- Odborná pomoc při stanovení diagnózy dětí
- Odborná spolupráce s pedagogy

Zřizovatel:

- při zajištění financování škol a plánování rozpočtových výhledů
- při zajišťování prázdninového provozu ve městě
- při zápisu do mateřských škol

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí, zejména v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou a organizacemi se speciálně pedagogickým zaměřením.

Vzdělávání dětí se zdravotním postižením v mateřské škole uskutečňuje se vzdělávacím programem upraveným podle speciálních potřeb dětí, je v souladu s příslušnou vyhláškou a personálně posíleno v osobě dalšího pedagogického pracovníka - přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Při práci s dětmi je však nutné respektovat jejich individuální možnosti a potřeby. S cíli pracujeme tak, aby maximálně vyhovovaly i dětem se SVP a umožňovaly rozvoj učení, socializaci a dosažení maximální úrovně samostatnosti těchto dětí. Vždy musí být zvážen a stanoven způsob vzdělávání nejvhodnější pro dítě, dle jeho druhu a stupně postižení a předpokládaného efektu jeho začlenění do skupiny dětí.

Dítě se SVP nastupuje do mateřské školy po předání veškeré potřebné dokumentace (evidenční list s potvrzením lékaře, že je dítě schopno docházet do mateřské školy, že je řádně očkováno, zprávy o aktuálním zdravotním stavu dítěte a omezeních s ním souvisejících,

dohoda o docházce podepsaná oběma stranami, vyjádření PPP a SPC, případně další dokumentace).

Rodiče předají při nástupu dítěte pedagogickému personálu veškeré osobní a zdravotní pomůcky dítěte s náležitými instrukcemi k jejich použití, v písemné formě. Jedná se např. o invalidní vozík, osobní léky dítěte s přesným uvedením dávkování, respirátor, vložky do bot atd. Zároveň je nutné přesně vymezit umístění těchto pomůcek a vymezit odpovědnost za jejich případnou ztrátu nebo poškození.

V případě podávání léků mít písemný souhlas lékaře a přesně vymezit pracovníka, který bude dítěti léky podávat a zapisovat.

Dítěti se SVP je po dohodě s rodiči umožněna adaptace dle jeho konkrétních osobních potřeb. Dítě je postupně seznámeno s celou svou třídou i dětmi, šatnou, WC a umývárnu, jídelnou a postupně i s celou školou a všemi jejími zaměstnanci. Dítěti určíme jeho stále místo nejen v šatně, ale i při stolování u stolu. Postupně je dítě seznamováno přiměřeným způsobem s denním režimem ve třídě.

Asistent pedagoga i pedagogický personál třídy by zpočátku měl vyhodnotit každý den a domluvit se na případných změnách a doladit další postup, což by se mělo odrazit v TVP a PLPP, vše s konzultacemi se zákonnými zástupci dítěte.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření

proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP.

Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

3.10 Podmínky vzdělávání pro děti od dvou do tří let

MŠ – zejména MŠ Hlubčická, je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě, kde se vzdělávají dvouleté děti, je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím je zajištěna bezpečnost dětí, ale i skříněk otevřených pro volný výběr hraček a her dětí starších. Nábytek je ergonomicky nastavený jak pro dvouleté děti, tak pro děti starší. Prostor je rozdělen na hrací plochu s kobercem, na které je dostatečný prostor pro volný pohyb dětí, hrací koutky - kuchyňka, odpočívadlo, krabice s kostkami a stavebnicemi a pro polední odpočinek se rozkládají lehátka.

Prostor s umyvateľnou podlahou, kde jsou stoly a židle, jak pro hru s kynetickým pískem, výtvarné, pracovní i edukační aktivity, tak pro stolování dětí. Třída je propojena se sociálním zařízením, dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte a volný pohyb v případě potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí - zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně podle potřeb a volby dětí - je zajištěno dostatečné překrývání učitelek a pozice chůvy.

Základní podmínky pro vzdělávání dětí jsou postaveny zejména na:

- chápacím a láskyplným přístupem dospělých k dětem
- prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků - pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb
- místočko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku
- výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti

- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti
- podpora samostatnosti a rozhodování
- odpočinkový koutek

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- a) Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- b) Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- c) Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- d) Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

4. Organizace vzdělávání

- Provoz mateřské školy od 6,00 – 16,00 hodin
- Třídy jsou věkově rozděleny.
- Mateřská škola má udělenou výjimku v počtu dětí. Výjimku v počtu dětí uděluje zřizovatel. Dbáme na rovnoměrné rozdělení dětí ve třídách podle ročníků a pohlaví.
- Respektujeme přání rodičů o zařazení sourozenců nebo kamarádů do jedné třídy. Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let.
- Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.
- Termín a dobu pro podání žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok stanoví ředitelka MŠ po dohodě se zřizovatelem, zpravidla v měsíci květnu. O termínech je veřejnost informována prostřednictvím plakátů, vývěsek, webových stránek školy a v tisku.

Mateřská škola Hlubčická

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je situovaná do jedné budovy, která má tři pavilony propojené jednou spojovací chodbou a hospodářskou částí s výdejnou stravou a kotelnou.

Ve třech třídách jsou děti věkově smíšené nejvýše však dvouletým rozdílem rozdělené podle názvu tříd :

Sluníčka (2-4 roky) - počet dětí ve třídě je max. 22.

Zaměření : smyslová a citová výchova, adaptace na nové prostředí, sebeobsluha a samostatnost

Broučci (3-5 let) - počet dětí ve třídě je 25.

Zaměření : adaptace na nové prostředí, vedení dětí k samostatnosti, vytváření a dodržování pravidel soužití, prožitkové učení

Ježečci (5-7let) - počet dětí ve třídě je max. 25.

Zaměření: efektivní příprava na školu, zaměření na grafomotoriku, soustředění a koncentraci, rozvíjení pohybových dovedností a environmentální vzdělávání.

Odloučené pracoviště - Mateřská škola Mikulášská

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola má dvě věkově heterogenní třídy, v patrové budově vilového charakteru.

Motýlci (3 – 5 let) – počet dětí ve třídě je max. 25.

Zaměření : adaptace na nové prostředí, vedení dětí k samostatnosti, sebeobsluže, vytváření a dodržování pravidel soužití, prožitkové učení

Včeličky (4 – 7 let) – počet dětí ve třídě je max. 25.

Zaměření: prvky programu Začít spolu, efektivní příprava na školu, zaměření na grafomotoriku, soustředění a koncentraci, rozvíjení pohybových dovedností a environmentální vzdělávání.

Všechny učitelky na jednotlivých třídách vypracovávají Třídní vzdělávací program a ve dvojici organizují výchovně vzdělávací práci. Děti vedou ve dvojici téměř tři roky, takže si mohou vytvořit jak děti tak, také učitelky k sobě odpovídající vztah a učitelky mohou přihlížet k věkovým i osobnostním zvláštěstím dětí.

Všechny tři třídy obou mateřských škol jsou prostorné, každá třída má samostatnou pracovnu a hernu, šatnu a sociální příslušenství. Ve třídách je dostatek prostoru jak pro volné hry dětí, pohybové činnosti, tak také pro odpočinek, kdy se rozkládají lehátka.

Těžiště edukačního procesu s dětmi v jednotlivých třídách spočívá v rozvíjení samostatného, tvořivého přístupu, ověřování si poznatků, dovedností a zkušeností dětí v prožitkovém učení pod vedením učitelek. Edukační práce se individuálně přizpůsobuje věku a potřebám dětí.

Povinná předškolní docházka

je stanovena na dobu od 8:00 – 12:00 hodin. Pro děti v posledním ročníku je vzdělávací nabídka zaměřena na rozvoj samostatnosti, pozornosti, paměti, pohybových i uměleckých dovedností, školní připravenosti aj. Učitelky věnují dostatek pozornosti rozvoji slovní zásoby i správného vyjadřování dětí.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Ředitelka Mateřské školy Krnov, Hlubčická 89, okres Bruntál, příspěvková organizace, stanovila následující kritéria, podle nichž bude postupovat při rozhodování na základě ustanovení § 165 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případě, kdy počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání v daném roce překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu.

1. Přijetí dítěte ze zákona - dítě, které k 31.8.2021 dovrší věku 5 let, pokud má místo trvalého pobytu v příslušném spádovém obvodu (trvalý pobyt v obci).

Pro děti, které do 31.8. dosáhnou věku 5 let, je předškolní vzdělávání povinné dle § 34a) školského zákona ve znění pozdějších předpisů. Zákonný zástupce dítěte může požádat o individuální vzdělávání dítěte dle §34b) školského zákona ve znění pozdějších předpisů..

Z tohoto důvodu budou tyto děti s trvalým bydlištěm v Krnově přijaty bez výhrady – nebudou se na ně vztahovat níže uvedená kritéria.

Tyto děti jsou povinny docházet do mateřské školy po celý školní rok (zákon č.561/2004 Sb., školský zákon §34a, v platném znění).

Tyto děti nemusí předložit doklad o očkování, ani doklad, že jsou proti nákaze imunní či se nemohou očkování podrobit z důvodu trvalé kontraindikace.

2. Přednostní přijetí dítěte ze zákona - dítě, které k 31. 8. dovrší věku 3 let, pokud má místo trvalého pobytu v příslušném spádovém obvodu (trvalý pobyt v obci).

Do MŠ zřízené obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně 3 let věku pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 ŠZ) nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

4. Ředitelka MŠ bude přijímat děti **mimo školský obvod** pouze za splnění podmínek, které stanoví školský zákon stanoví v § 34 odst. 3, že do MŠ zřízené obcí se přednostně přijímají děti k předškolnímu vzdělávání, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně 3 let věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném

školském obvodu (§ 179 odst.3) nebo jsou umístěné v dětském domově, do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku - do naplnění kapacity MŠ.

4. Ostatní děti – děti mladší 3let budou posuzovány a seřazeny podle věku (podle data narození), od nejstaršího po nejmladší.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující část školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit ředitelce MŠ, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit ředitelce MŠ, ve které se jeho dítě vzdělává a vyčkat do doručení oznámení řediteli.

Oznámení o individuálním vzdělávání obsahuje identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání.

MŠ ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností a dovedností, pracovníci MŠ doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. MŠ ve svém školním řádu stanoví termíny a způsob ověřování - druhá polovina měsíce listopadu, náhradní termín první polovina měsíce prosince. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitelka MŠ ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do MŠ, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele MŠ ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Výdaje, které vzniknou při individuálním vzdělávání (např. nákup didaktických her a pomůcek) hradí zákonný zástupce. Pokud se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které ke svému vzdělávání potřebuje podpůrné opatření spočívající v kompenzačních pomůckách (tyto pomůcky na základě vyšetření doporučuje školské poradenské zařízení, jejich soupis je uveden v příloze vyhlášky č. 27-2016Sb., o vzdělání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných), hradí pořízení

těchto pomůcek stát. Stát také hradí výdaje spojené se zařazením dítěte do vzdělávání v příslušné MŠ.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, seznámení se s přírodou a světem kolem nás. Chceme se zaměřit také na zdokonalování pohybových dovedností a rozvoj pohybových schopností dětí, na získávání základních zkušeností poznatků - zvyšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností a vést děti ke zdravému životnímu stylu, dbát na upevnění vnitřní rovnováhy a duševního zdraví jako součást optimální životosprávy s ohledem na vývojové potřeby dětí.

Ekologii se věnujeme celoročně. Koncepte vychází ze zapojení mateřské školy do mezinárodního projektu Ekoškola, kde jsme již opakovaně získali Certifikát. Cílem naší ekologické výchovy je zprostředkovat porozumění přírodě, posílit ohleduplnost a odpovědnost člověka k přírodě, životnímu prostředí a vůči sobě i druhým. Děti se učí poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale také poškozovat. Rozvíjíme v dětech pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou a schopnosti vážit si života ve všech jeho formách. V rámci projektu budou mít děti možnost v přirozených situacích, ale i zprostředkovaně si osvojovat znalosti, dovednosti a návyky potřebné k ochraně životního prostředí a k vytváření si základních ekologických návyků využití přírodní školní zahrady v ekologickém projektu ke všem aktivitám. Školní zahrada je úžasnou živou učebnicí využívanou k výchově, k výuce, ke zdraví a radosti dětí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dnešní mateřská škola má organizací a délkou pobytu dítěte v ní mnoho příležitostí a času rozvíjet všestranně jeho osobnost. Osobnostně orientovaný model rozvoje dítěte probíhá ve vzájemném působení mezi ním a jeho okolním prostředím. Koncepte naší mateřské školy vychází tudíž z podmínek, které nám okolní prostředí poskytuje. Chtěli bychom proto především vést děti k vnímání přírody a kladnému vztahu k ní. Ona skýtá ty nejlepší podmínky a příležitosti ke konkrétnímu smyslovému poznávání zákonitostí jejího vývoje.

Rozvoj osobnosti dítěte v předškolním věku je velice důležitý pro další úspěšný vývoj všech vlastností a dovedností jedince, ovlivňuje osobnostní růst do budoucna. Proto je potřeba výchovnými prostředky dbát na to, aby proces výchovy byl cílevědomý a plánovaný, aby správným způsobem probíhal rozvoj celé osobnosti dítěte a jeho kompetencí. V rovnováze

by se měly prolínat činnosti spontánní a řízené aktivity. Toto je třeba zajistit v průběhu celého dne, při všech činnostech a ve všech situacích. Dítě by mělo v MŠ získat osobní samostatnost a schopnost samostatně se projevovat, svobodně se všestranně rozvíjet, adekvátně působit ve svém okolí.

Filosofií naší mateřské školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy. Chceme vytvářet stimulační prostředí, které vychází z individuálních potřeb dětí, jejich rozvojových předpokladů a s optimálně stanoveným programem.

Naším cílem je přispívat k všestrannému rozvíjení osobnosti dítěte. Respektujeme všechny cíle předškolního vzdělávání, které vychází z Rámcového programu. Stavíme do středu dítě s jeho přirozenými potřebami a jeho postupně se rozšiřující komunikaci se světem. Hlavním prostředkem by měla být propagace mateřské školy a úzké propojení školy s rodiči, obcí a dalšími organizacemi.

Základní vize mateřské školy

První kroky života předurčují do značné míry rozvoj psychických a fyzických předpokladů a sociálních postojů dětí. Předškolní výchova má největší význam. Je počáteční etapa celoživotního vzdělávání a je klíčová při utváření osobnosti člověka.

Výchova a vzdělávání v MŠ vychází z výchovného působení rodiny a podporuje ho. Usilujeme o otevřenou a přátelskou školu.

Děti jsou odborně a cílevědomě vedeny a ředitelka odpovídá za vytváření podmínek pro jejich rozvoj a vzdělávání. Jedním z mnoha našich úkolů je zajistit dítěti právo na předškolní vzdělávání ve věku od 2 – 6 let. Naší povinností je zabezpečit školu ekonomicky a personálně na úrovni, která odpovídá moderní společnosti.

Cílem je šťastné, spokojené a usměvavé dítě, které touží po poznání, sportování a hraní si s kamarády.

Vzhledem k tomu, že dnešní děti mají nedostatek příležitosti pohybovat se v přírodě a sportovat, využíváme možnosti MŠ. Vytváříme společně s celým kolektivem školy podmínky pro rozvoj dětské osobnosti, s ohledem na její individuální potřeby, zájmy a nadání. Výchovná práce citlivě vychází z vývoje a zrání dětí, rozvíjí fyzické, psychické a sociální dovednosti. MŠ musí zajišťovat pocit bezpečí a jistoty, pěstovat v dětech zdravé sebevědomí.

Cíle, ke kterým chceme dojít :

- Osvojování si základních klíčových kompetencí dětí od útlého věku a získávání předpokladů pro celoživotní vzdělávání, umožňujícímu se snáze uplatnit ve společnosti v evropském rozměru.

- Získávání znalostí, dovedností, návyků a postojů v oblasti zdravého životního stylu a ekologie
- Respektování a uspokojování individuálních i specifických potřeb dětí.
- Osvojování si základních hodnot, na kterých je založena naše společnost, získávání osobnostních postojů
- Modernizace vzdělávání prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.

5.3 Dlouhodobý plán školy

Oblast řízení a správy

- udržovat naplněnost školy,
- spolupracovat se zřizovatelem v otázkách finančních, organizačních a při akcích obce i školy – vítání občánků, setkávání se seniory, zahajování adventu, besídky, dále spolupráce s obcí na projektech týkajících se školy, dětského hřiště, sportovišť - Otevřená zahrada
- pracovat na tvorbě projektů k získání dotací z fondů EU (vybavenost školy, mezinárodní spolupráce, profil regionu),
- doplňovat vybavení školy pro názornost a efektivitu výuky, aktualizovat učební pomůcky, doplňovat knihovny, modernizovat vybavení jednotlivých součástí školy za pomoci zřizovatele,
- zdokonalovat řídicí činnost, zvyšovat aktivní podíl pracovníků na řízení a zlepšování práce školy,
- hodnotit a inovovat strategie a plány pro realizaci ŠVP,
- zajistit podíl pracovníků na strategickém řízení a vlastním hodnocení školy, delegovat výkonné kompetence na co nejvyšší úroveň řízení,
- pravidelně vyhodnocovat personální rizika a přijímat opatření k jejich odstraňování, zejména v oblasti odborné kvalifikace pedagogů a věkové struktury.

Oblast vzdělávání

- motivovat děti a rodiče k aktivní účasti na různých soutěžích (sportovních, výtvarných) a oceňovat jejich úspěchy, zapojovat se do projektů školy,
- zaměřit se na podporu funkčních gramotností u žáků, zejména ve čtenářské, matematické, sociální, přírodovědné, informační gramotnosti a ve schopnosti komunikace v cizích jazycích
- zajišťovat účinnou individuální péči dětem s odkladem školní docházky, s výukovými problémy a vývojovými poruchami dle doporučení PPP, prvního stupně pedagogické podpory

- sledovat kvalitu práce pedagogických pracovníků a ovlivňovat její růst, uplatňovat ve výuce nové alternativní metody, smysluplně využívat a sledovat DVPP,
- průběžně pracovat na inovacích školního vzdělávacího programu a na strategiích jeho rozvoje, na základě zkušeností pracovníků a požadavků rodičů, v závislosti na skladbě dětí, identifikovat a vyhodnocovat silné a slabé stránky školy,
- systematicky hodnotit dosahované výsledky ve všech vzdělávacích oblastech a sledovat úspěšnost účastníků vzdělávání, výstupy pro hodnocení získávat z více zdroj (spolupráce se ZŠ).

Oblast sociální

- vytvářet ve škole přátelskou atmosféru a ovzduší spolupráce mezi dětmi, pracovníky školy a rodiči,
- vést děti k morálním hodnotám a pozitivnímu vztahu ke světu, k lidem a k přírodě (ekologické myšlení), také k vlastenectví a vztahu k regionu,
- dbát na součinnost rodiny a školy, usilovat o soulad ve výchovném působení, prohloubení zájmu rodičů o dění ve škole,
- trvale posilovat pocit sounáležitosti se školou,
- zohledňovat vnější prostředí (sociální, regionální),
- odstraňovat sociální, zdravotní a bezpečnostní bariéry,
- zpracovat a vyhodnocovat koncepci domácí přípravy, poskytovat poradenské služby rodičovské veřejnosti ve všech záležitostech týkajících se vzdělávání,
- spolupracovat i s dalšími partnery při vytváření vzdělávací nabídky, zejména zájmové činnosti.

5.4 Metody a formy vzdělávání

V pedagogickém procesu v mateřské škole používáme různých organizačních forem činnosti dětí, které umožňují dosáhnout žádoucího vzdělávacího výsledku. Jejich promyšlené a účelné střídání činí život dětí pestrým a dynamickým, což odpovídá jejich fyziologickým potřebám a stadiu jejich psychického rozvoje. Specifickou formou je didakticky cílená činnost (přímo či nepřímo řízená), v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Je založeno na aktivní účasti dětí, omezující přijímání hotových poznatků a využívající zejména prožitkového, kooperativního a situačního učení. Zajišťujeme dostatek prostoru pro hru, relaxaci a odpočinkové činnosti.

Základní metodou naší práce s předškolními dětmi je hra – přirozený, spontánní a dynamický životní projev, jejím prostřednictvím dítě získává a ověřuje zkušenosti. Hra je prostředek, který dítě používá k učení a duševnímu růstu. Specifickou formou je didakticky cílená činnost (přímo či nepřímo řízená), v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Je založeno na aktivní účasti dětí, omezující přijímání hotových poznatků a využívající zejména prožitkového, kooperativního a situačního učení. Zajišťujeme dostatek prostoru pro hru, relaxaci a odpočinkové činnosti.

Hra je specifickým projevem aktivity dítěte, ovlivňovaná prostředím, v němž dítě žije a do něhož se hrou začleňuje. Hra přispívá k harmonickému formování dítěte, umožňuje dosahovat cílů všech složek vzdělávání a je rovněž metodou vzdělávací práce. Hra odpovídá svým obsahem, formou a proměnlivostí osobností malého dítěte. Dovoluje tak učitelce včlenit různé metodické postupy k dosažení vytyčeného cíle vzdělávání.

Učitelka ve své práci využívá všech stadií her – od her individuálních u nejmenších dětí, přes párové (kooperativní) až po hry skupinové a rovněž využívá všech druhů her. Jsou to především tvořivé hry, které si dítě vytváří samo, námětové hry, též dramatizující a konstruktivní. Učitelky pracují rovněž s hrami s pravidly, a to jsou hry pohybové a didaktické.

Děti předškolního věku mají potřebu žít v dětské společnosti. Dobře vedený dětský kolektiv působí výchovně. V procesu vzdělávání dětí používáme různých metod – slovní, názorné a praktických činností. Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

Ke slovním metodám patří například návody, vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovor, beseda, předčítání a další. Efektivnost těchto metod závisí na kultuře řeči učitelky a její schopnosti působit na děti intonací a tempem řeči. Slovní metody vhodně spojujeme s praktickou činností.

Do skupiny názorných metod patří především pozorování, předvádění, pokus, exkurze a vycházka. Názorné metody často spojujeme s metodami praktické činnosti, například experimentování. Tyto metody přinášejí navíc dětem citový prožitek, který usnadňuje učení. V této fázi pak zařazujeme rovněž učení metodou navození problémových situací.

5.5 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Podpůrná opatření 1. stupně

Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Školské poradenské zařízení vydá

doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje učitel. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy PLPP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. Na úrovni IVP je možné na (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

V zájmu dosažení harmonického rozvoje tělesných i duševních schopností je nutné každé dítě dobře znát. Nelze působit na všechny děti stejně, liší se jednak věkovými, ale i individuálními zvláštnostmi.

Znalost vývoje dítěte je pro učitelku nezbytná. Dítě se vyvíjí jednak zráním vrozených dispozic, jednak působením vnějšího prostředí.

Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v takovém rozsahu, který individuálně potřebuje a v kvalitě, jež mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení vycházelo z pedagogické analýzy, tedy z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní

a sociální situace a také pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možné zajistit, aby výchovné a vzdělávací aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno, pozitivně motivováno a vhodně stimulováno.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Důraz klademe především na hru, již se rozvíjí vnímání, pohyby, řeč, citový život i sociální vztahy. Délka trvání činností může trvat u starších batolat 10 -15min.

5.7 Vzdělávání distančním způsobem

Škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, pokud v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (*například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZD*) nebo z důvodu nařízení karantény, chybí většina těchto dětí z celé mateřské školy. Prezenční výuka dotčených dětí přechází na výuku distančním způsobem:

a) úkoly budou zasilány e-mailem zákonným zástupcům dětí,

b) budou umístěny na webových stránkách školy www.ms-hlubicka.cz nebo facebookových stránkách MŠ

c) po individuální domluvě předány do schránky

Hodnocení distančního vzdělávání bude přizpůsobeno s ohledem na individuální podmínky vzdělávání u jednotlivých dětí. Ostatní děti, kterých se zákaz nedotkne, pokračují v prezenčním vzdělávání.

V ostatních případech škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem. Škola pak postupuje obdobně jako v běžné situaci, kdy děti nejsou přítomny ve škole. Pokud to organizační možnosti školy dovolí, bude škola udržovat alespoň částečně distanční vzdělávání dotčených dětí, a to na základě jejich dobrovolnosti a s ohledem na jejich individuální podmínky.

6. Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Při vzdělávání dětí zachováváme **pedagogické zásady** – cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost, individuální přístup. Pro děti předškolního věku je velmi důležité, aby byly učitelkou vedeny k určitému vzdělávacímu cíli.

Učitelky dobře znají věkové a individuální zvláštnosti dětí a mají na zřeteli přiměřenost, jak v oblasti tělesného, tak i rozumového rozvoje dětí. Zásada přiměřenosti vyžaduje, aby cíle, proces i prostředky vzdělávání byly přiměřené věku a schopnostem dětí.

Uplatňujeme také zásadu názornosti tak, aby děti poznávaly pokud možno všemi smysly, tudíž názorně. Zásada vychází z toho, že děti již mají o určité problematice jisté představy. Názor může být zrakový, sluchový, čichový, chuťový, hmatový či pohybový.

Poznávání umožňuje učitelka dítěti posloupně a vychází od jednoduchého ke složitějšímu. Trvalost těchto poznatků u dětí zajišťuje učitelka vhodnou motivací a působením na různé smyslové orgány.

Abychom rozvíjeli osobnost dětí, snažíme se, aby nám bylo dítě partnerem, přijímáme ho takové jaké je, uznáváme ho jako osobnost, empaticky mu nasloucháme, rozvíjíme jeho potenciality. Důraz je kladen na úctu k dítěti, respekt a důvěru, vlastní prožitky a zkušenosti, podporu jeho vlastních aktivit, respektování jeho vývojových zvláštností, jeho temperamentových vlastností. Rozvojové předpoklady a možnosti dětí vyžadují uplatňovat v předškolním vzdělávání odpovídající metody a formy práce. Vhodné jsou **metody prožitkového a kooperativního učení hrou** a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Ve vzdělávání je třeba využívat přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytovat dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity by proto měly probíhat především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. V předškolním vzdělávání by mělo být v dostatečné míře uplatňováno situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl. Významnou roli v procesu učení sehraje spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné. (RVP PV, 2005, s. 8–9).

6.2 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program (dále jen TVP) je veřejný dokument, který si připravují třídní učitelky jednotlivých tříd na základě Školního vzdělávacího programu a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Třída si tento plán přizpůsobí k dané věkové skupině dětí s ohledem na jejich individuální schopnosti. TVP není striktně daný dokument, do kterého se již nemůže zasahovat. Můžeme ho tedy během roku pozměňovat a postupně i doplňovat. Na konci školního roku bude tento TVP dokladem toho, co jsme s dětmi za toto období zvládli. Ke změnám v plánování dochází v důsledku spontánně vzniklých situací a změn (např. v přírodě, ve společnosti, v kultuře). Reagujeme tak na události, o kterých se mluví a která se bezprostředně dotýkají i života nám svěřených dětí. Tím se zvyšuje efektivita vzdělávacího procesu, protože je využito přímého prožitku.

Časový horizont je v kompetenci učitelek na třídě. Vyvážeností spontánních a řízených činností získávají děti přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy očekávaných kompetencí, důležitých pro jejich další rozvoj, život a vzdělání po vstupu do ZŠ.

Všech pět vzdělávacích oblastí se vzájemně prolíná ať v řízených, tak i ve spontánních činnostech. Některé dílčí cíle jsou průběžně plněny, aniž by si je učitelky předem naplánovaly. S těmito podtématy jsou seznamováni rodiče na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd. Je na každé učitelce, zda si podtéma samostatně vypracuje a přikládá materiály, které využije do třídního vzdělávacího programu. Svou výchovně vzdělávací činnost obě učitelky ve třídách pravidelně hodnotí a evaluují. Společně analyzují pokroky jednotlivých dětí a vybírají vhodné postupy další práce, společně s dětmi zakládají portfolia. Výsledky a činnosti jsou zapisovány do třídních knih, které jsou jedním ze základních dokumentů každé třídy.

Hlavní cíle TVP :

- Plnění očekávaných kompetencí z RVP PV
- Prohlubování toho, co se děti již naučily.
- Vycházky a výlety za poznáním.
- Vzbudit zájem a zvědavost při učení nových věcí.
- Přizpůsobit se individuálním zvláštnostem dětí.
- Zvládnout sebeobsluhu.
- Prohloubit čtenářskou a předmatematickou gramotnost.
- Environmentalní výchova.
- Příprava na vstup do ZŠ
- Hodnotné začlenění se do současné společnosti
- Nastavení pravidel soužití ve třídě a jejich grafické zpracování dětmi

6.3 Uspořádání integrovaných bloků a témat ŠVP

Obsah ŠVP PV "Zvídálkovy zázraky přírody" je uspořádán do čtyř integrovaných bloků:

1. **JDU SI S VÁMI HRÁT, POJĎTE MI SVĚT UKÁZAT**
2. **MY SE ZIMY NEBOJÍME, DOBŘE SI S NÍ PORADÍME**
3. **SLUNÍČKO SE NA NÁ SMĚJE, V PŘÍRODĚ SE NĚCO DĚJE**
4. **HOLKY, KLUCI PRÁVĚ TEĎ, UŽIJME SI TEN NÁŠ SVĚT**

Integrované bloky zasahují všechny oblasti vzdělávání a jsou zpracovány pro celou věkovou skupinu dětí. Děti získávají potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávají žádoucí hodnoty a získávají samostatné postoje.

Integrované bloky nabízejí mnohostranně pestrou nabídku činností intelektových i praktických, mají podobu projektů, které jsou rozpracovány do tematických částí a obsahují konkrétní dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, klíčové kompetence a očekávané výstupy, jež jsou v souladu s RVP PV. Tyto bloky obsahují konkrétní činnosti a vzdělávací záměry, kterými bude pedagog plnit naplánované vzdělávací cíle, odpovídající věkové skupině a individuálním potřebám dětí. Při plánování byly dodržovány principy předškolního vzdělávání dané RVP PV.

Motivace těchto celků vychází z ročního období - přírodních situací, společenských událostí a každodenní reality, kterou děti prožívají. Děti tak vnímají okolní skutečnost v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

1. Integrovaný blok : JDU SI S VÁMI HRÁT, POJĎTE MI SVĚT UKÁZAT

Časové rozložení - Podzim : Září – Listopad

Nabídka tematických celků:

Od maminky do světa
Co nám vítr přinese
Od lístečku ke zvonečku

Charakteristika a záměry tematického bloku :

V tomto bloku je dán prostor pro adaptaci dítěte ve třídě v MŠ. Společně si s dětmi připomeneme zážitky z prázdnin, přiblížíme dětem prostředí mateřské školy i prostor školní zahrady, děti si postupně zvykají na pravidelný režim, seznámí se s dětmi a zaměstnanci školy. Dozví se, za kým mohou s důvěrou přijít pro radu a pomoc. Vytvářejí se nové vztahy, vznikají pravidla toho, jak se budeme chovat ve třídě a jak se budeme chovat k sobě navzájem. Jsou vedeny k bezpečnému pohybu a chování v prostorách školy i na zahradě a v dopravním provozu při vycházkách. Děti se seznamují postupně s pravidly soužití ve třídě. Spolupracujeme s rodinami dětí.

Zkoumáme a objevujeme krásy přírody kolem nás. Pozorujeme změny počasí a vliv práce lidí. Zaměříme se na spojení člověka s přírodou. Jaký má vliv na zdraví člověka a co všechno můžeme ve vztahu k přírodě zlepšit.

Listí mění svoji barvu a podzimní příroda je velmi pestrá a barevná. Všimáme si plodů podzimu, jako jsou šípky, kaštiny, žaludy, ořechy...Zdůrazníme význam ovoce a zeleniny jako významné součásti jídelníčku (vitamíny). Děti se dozví, jak se zvířata chystají na příchod zimy, blíže se s některými seznámí. Práci odlétají do teplých krajín. Pole se připravují na zimu. Sběr plodů a semen a jejich význam pro zvířata a ptáky v zimě. Snažit se v dětech probouzet potřebu pobývat v podzimní přírodě, hledat její krásy, zákonitosti a vnímat její proměny všemi smysly. Zabýváme se lesem a vším co s ním souvisí – stromy, keře, houby, chování v lese, lesní zvířátka.

Dílčí cíle:

- Adaptovat děti na prostředí a režim, podpora duševní pohody.
- Budovat sociální vztahy, posilovat sebedůvěru a ohleduplnost, vnímat odlišnosti
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- navozovat radostné pocity dítěte z prožívání jednotlivých činností MŠ
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce)
- uvědomit si denní cyklus
- **děti mladší 3 let:** Pozvolné zvykání na nové prostředí, dobře se adaptovat, zvládat základní hygienické a sebeobslužné návyky.
- Sledovat děje v podzimní přírodě, Vnímat a rozlišovat barvy v přírodě, hře i vlastní tvorbě
- Poznat původ potravin, sklizeň, experimentovat s ovocem a zeleninou, rozlišujeme plody jedlé a nejedlé.
- Učit se chránit přírodu živou i neživou. Zapojovat se do třídění odpadu v MŠ.
- Zkoumáme, jak se příroda připravuje na zimu. Učíme se šetřit energiemi (teplo, voda, světlo)
- Pozorovat život v lese, na louce i u vody. Zkusíme se připravit na zimu (sběr a sušení plodů) a využití k vánočním přípravám.
- Zavíráme zahrádku (úklid). Pozorujeme změny v přírodě u rostlin a živočichů.
- rozvíjení řečových a jazykových dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/ i dovedností produktivních /výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování/
- rozvíjet kooperativní dovednosti /spolupráce s ostatními ve skupině/
- rozvíjet psychické a fyzické zdatnosti
- rozvíjet dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/, kooperativních dovedností ve skupinkách
- manipulace a experimentace s různými materiály a surovinami
- osvojování dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí (manipulovat s předměty, zkoumat jejich vlastnosti, odhalovat společné znaky)
- **děti mladší 3 let:** Snažit se o správnou komunikaci s dětmi i dospělými, učit se znát své jméno a říci ho druhému, poznat některé druhy ovoce a zeleniny
- rozvoj komunikativních dovedností /verbálních i neverbálních/ a kultivovaného projevu
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému /pojmovému/, klást otázky a hledat na ně odpovědi, aktivně si všímat, co se kolem děje
- rozvíjení paměti a pozornosti, přechod od běžných forem těchto funkcí
- rozvíjení a kultivace představivosti a fantazie
- rozvíjení základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- poznávání tvarů a barev
- poznávání zvířat žijících ve volné přírodě

- **děti mladší 3 let:** Hlídat si své věci, pamatovat si svoji značku. Snažit se samostatně používat hygienické zařízení, zvládat osobní hygienu, zapojovat se do jednoduchých činností s ostatními staršími dětmi.

Nabídka činností:

- Hry a činnosti seznamovacího charakteru, podporující samostatnost a počáteční úzkost z odloučení od rodičů – svolávací rituály, hudebně pohybové hry např. „Ty a já“
- Návštěva tříd mateřské školy, seznámení s budovou a okolím školy. Vycházky po okolí, přípravy na podzim (sběr plodů).
- Hry na rozvoj komunikace a utváření vztahů mezi dětmi.
- Batůžkové výlety - sportování v přírodě – otužování, pozorování změn v přírodě, sběr přírodnin, pozorování lupou, dalekohledem
- Pohybové činnosti – HPH – Na houbaře, Větrná honička, Větr a mrak,
- Námětové hry – na rodinu, domácnost, stavbaře, babka kořenářka, na jarmark, na pavoučky, aj.
- Pracovní činnosti – výroba herbáře, sušení plodů, náramky z plodů, tvoření houbových a mechových dekorací, větrné rukávy
- Výtvarné činnosti – land art, zapouštění barev,
- Badatelské činnosti - Pozorování mraků – vyrábíme mrak, co doletí nejdál

Očekávané výstupy :

- Orientuje se v prostorách MŠ, zvládá režimové požadavky, zjišťuje vlastní dovednosti
- Cítí se ve škole bezpečně, povídá o sobě, pozná svoji značku, vyjádří potřebu, názor, zvládá odloučení od rodičů
- Komunikuje s dětmi, vstupuje do společných her, zná jména kamarádů, respektuje, že i kamarád má potřeby
- Požádá, poděkuje, dodržuje základní pravidla, respektuje pokyny
- Rozumí pojmenování prostor a jejich účelu, uloží věci na své místo
- Používá rozličný výtvarný a přírodní materiál i pomůcky, experimentuje, využívá orffovy a jiné rytmické nástroje a umí se rytmicky vyjádřit, prožívat radost
- Rozlišuje a pojmenuje barvy přiměřeně věku, snaží se dokončit úkol i přes obtíže, pojmenuje a přiřadí několik druhů ovoce a zeleniny
- Spolupracuje s kamarádem na společném úkolu, zdravě prosazuje svůj názor
- Podílí se na estetické výzdobě školy, rozumí jí, má prožitek z vlastní tvorby
- Má poznatky o dějích v podzimní přírodě vlivem počasí, uvědomuje si jak příroda funguje a proč je důležité třídit organický odpad

- Má povědomí o ochraně osobního zdraví, zvládá dechová cvičení, pracuje s výdechovým proudem
- Vyjadřuje svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech na základě podnětů z přírody
- Aktivně se podílí na pomoci zvířatům a ptákům v zimě, vnímá fenologický běh ročního období v krajině

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod)
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromis

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

2. Integrovaný blok : MY SE ZIMY NEBOJÍME, DOBŘE SI S NÍ PORADÍME

Časové rozložení - Zima : Prosinec – Únor

Nabídka tematických celků:

Až zvoneček zazvoní

Volá vločka, vločku

Mrazivé veselí

Charakteristika tematického celku :

Poznáme charakteristické znaky zimního období. Budeme pečovat o své zdraví. Prožijeme karnevalové veselí a tradice Masopustu. Poznáme příběhy a pohádky. Naučíme se pozorovat, objevovat formou pokusů vlastnosti vody (sníh a led). Poznáme pravidla bezpečnosti při zimních sportech. Budeme sportovat a otužovat se v přírodě. Předškoláci připraví na zdárný vstup do základní školy. Připravit se na zimu – sběr plodů, zazimování zahrady, umět se orientovat v přírodě, vyhledávat stanoviště, kompostovat. Učíme se šetřit energiemi, recyklujeme ze starého nové, naučíme se vyrábět z přírodních materiálů, užijeme si společnou předvánoční pohodu. Učíme se recyklovat – ze starého nové. Poznáváme stopy zvířat a pečujeme o ně, seznamujeme se s pojmem myslivost, co znamená „zimní spánek“. Poznáváme tradice Masopustu. Učíme se pečovat o své tělo a své zdraví. Poznáváme práci druhých a její vliv na přírodu. Učíme se šetřit vodou. Zkoušet nové potraviny a chutě, podporovat život v komunitě, uvědomovat si význam pěti kroků ke zdraví, poznat důležitost složení jídelníčku, pozorovat vliv ovzduší na naše zdraví. Naučíme se rozlišovat odlišnosti, zvyky a vyslovit svá přání. Učíme se předcházet nemocem a podporovat zdraví, radujeme se z pohybu a poznáváme svoje tělo. Dodržovat BOZ při práci na zahrádce, dodržování pravidel- co neznáš, neber do ruky, co nám škodí. Učíme se bezpečnosti při zimních sportech.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojovat si poznatky o proměnách přírody
- rozvoj kulturně estetických dovedností
- vyjádřit citový vztah přednesem, pohybem, zpěvem, tancem i výtvarně
- vytvářet kladný vztah k materiálním hodnotám
- upevňovat si povědomí o mezilidských hodnotách a vztazích

- rozvíjet fyzickou zdatnost a pohybové schopnosti, koordinaci pohybů
- posilovat prosociální chování a jednání (chování, které je prospěšné celé skupině)
- bezpečný pohyb po sněhu i ledu, na rovině i šikmé ploše
- společně si pomáhat, chránit se, respektovat
- vést děti k týmovému duchu a smyslu pro fair play
- seznámit děti s pohádkovými hrdiny, vždy nevíteží dobro nad zlem jako v pohádkách
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- probouzet výtvarnou fantazii, experimentování s barvami i materiálem
- učit děti znázornit lidskou figuru
- budovat pozitivní vztah k četbě a knihám
- osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví
- posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, radost, zájem...)
- učit se orientovat v časových pojmech
- nemoc- kde hledat pomoc, kdo, co a jak léčí- nemocnice, zubař...
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření zdravých životních návyků a postojů, zdravý životní styl
- rozvoj užívání všech smyslů
- poznávat základní profese lidských činností

Nabídka činností :

- Hry a činnosti v přírodě, komunitní kruh, smyslové hry, logochvilky, pokusy a experimentování, Společná setkávání, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi. Četba a vyprávění příběhů. Estetické a tvůrčí aktivity.
- Pohybové hry a sporty, zdravotně zaměřené činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové. Lyžařský kurz. sezónní hry se sněhem a na sněhu
- Grafické napodobování, výtvarné a pracovní činnosti, námětové hry.

- Činnosti zaměřené k seznamování s číselnými a matematickými pojmy.
- Smyslové hry a činnosti zaměřené na rozvoj paměti. Dramatické činnosti a přirozené i modelové situace.
- Hudební a hudebně pohybové hry - básně, písně, říkanky- sněhulák, mráz, zima, sníh, rampouch...
- Pokusy a objevy - experimenty se sněhem, ledem, malování do sněhu
- porovnávat velikosti, tvořit rýmy, hlásky na začátku, uprostřed a na konci slova
- péče o ptáčky a zvířátka v zimě- krmení, vyrábíme, tvoříme- krmítka, ptačí budky, ptáci, co jsou u nás i v zimě...
- Masopust- masky, tradice, průvod, co je masopust...vyrábíme masky, převleky, výtvarné a rukodělné práce k výzdobě školky na karneval, soutěže, hry, tanečky- karneval v MŠ
- pantomima- nápodoba povolání, charakteristické znaky

- námětové hry na povolání, co potřebujeme k práci- předměty potřebné k výkonu povolání
- denní režim- ráno, dopoledne, odpoledne, večer- co se kdy dělá

Očekávané výstupy :

- umí zpaměti krátké texty
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- sleduje a vypráví příběh, pohádku
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- poznává některá čísllice a písmena, chápe základní matematické pojmy a řeší problémy, úkoly.
- Sleduje očima zleva doprava
- Dodržuje pravidla her a jiných činností.
- Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, prožívá radost z poznání, humor.
- Organizuje hru- roli
- Projevuje zájem a soustředěně naslouchá – pracuje s knihou. Porozumí slyšenému, vede rozhovor.
- Má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a přírody.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhý

3. Integrovaný blok : SLUNÍČKO SE NA NÁ SMĚJE, V PŘÍRODĚ SE NĚCO DĚJE

Časové rozložení : Jaro : Březen - Květen

Nabídka tematických celků:

Když jaro zaťuká

Putování kapky vody

Sluníčko probouzí přírodu

Charakteristika tematického celku :

Připravujeme se na příchod jara. Seznamujeme se koloběhem vody v přírodě a změnami počasí. Slavíme Velikonoce s využitím lidových obyčejů a nápadů pro šikovné ruce. Pozorujeme probouzející se přírodu (rostliny i živočichy). Všimáme si změn kolem nás. Poznáváme přírodní živly: voda, oheň, země, vzduch. Prožíváme sounáležitost s přírodou živou i neživou. Učíme se ochraně přírody.

Učíme se využívat odpadový materiál. Objevujeme vodní říši (studánka, potok, řeka, rybník...). Poznáváme zvířata a jejich mláďata. Otvíráme zahrádku (jarní přípravy, setí, přesazování...). Opakujeme si třídění odpadů. Sportujeme a hrajeme si na zahradě, v lese, na louce. Pozorujeme rozmanitost druhů rostlin i živočichů. Učíme se vyhledávat informace. Poznáváme, co prospívá našemu zdraví a naopak. Poznáváme hmyz. Své činnosti přeneseme do přírody

Prožijeme oslavu Dne vody, Dne Země. Poznáme zvířata a jejich mláďata. Provedeme pokusy a objevy s klíčením Poznáme život na poli, v lese, na louce. Uklidíme si zahradu, připravíme zeminu pro sázení a setí. Uvědomíme si význam vody pro člověka. Budeme prodlužovat pobyt venku- otužovat se při sportu. Posílíme své zdraví stravováním, pohybem i relaxací. Pochopíme význam rodiny, kamarádkých vztahů. Naučíme se řešit konflikty a předcházet jim, budeme se učit spolupráci. Seznámíme se s prací policie, záchranářů.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj zájmu o knihy (předčtenářská gramotnost)
- rozvoj komunikativních dovedností- převyprávění pohádky
- vyjadřovat svou představivost a fantazii
- posilovat kladný vztah ke zvířatům
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- mít povědomí o dopravních prostředcích, osvojení si základních pravidel pohybu v silničním provozu
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti s planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvíjet citové vztahy, plně je prožívat
- upozornit děti na nebezpečí spojené s vodou
- rozvoj a užívání všech smyslů
- posilování přirozených poznávacích citů
- pozorovat barevnost květin, hmyz
- seznámit děti s místem a prostředím, kde žijí a vytvářet si k němu pozitivní vztah
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Nabídka činností:

- návštěva místní knihovny, poslech čteného slova, převyprávění příběhu, pohádky
- růst květin- co k růstu potřebují, jak rostou, kde rostou...

- Velikonoce- tradice, výtvarné a pracovní činnosti
- jaro- první jarní den, jarní počasí
- práce na zahrádce- co potřebují lidé k práci
- mlád'átka a jak se jmenují- samec, samice, mládě jak je můžeme chránit, čím se živí, kde žijí...
- omalovánky, leporela, puzzle,...
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému- les, louka, rybník...), koloběh vody
- ekologicky motivované herní aktivity přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
-

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti;
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

5. Integrovaný blok : HOLKY, KLUCI PŘÁVĚ TEĎ, UŽIJME SI TEN NÁŠ SVĚT

Časové rozložení : Léto : Červen - Srpen

Nabídka tematických celků:

Cestujeme letem, světem

Charakteristika programu

Povíme si o planetě Zemi, o vesmíru. Budeme poznávat naši vlast, město a místo kde žijeme. Multikulturní výchova- já a můj kamarád- každý jsme jiný.

Pozorujeme rozmanitost druhů rostlin i živočichů. Učíme se vyhledávat informace. Tvoříme z přírodnin poznáváme odlišnosti u lidí i v přírodě. Poznáváme, co prospívá našemu zdraví a naopak. Své činnosti přeneseme do přírody. Poznáváme význam lidské činnosti na život na Zemi. Poznáváme život ve městě a na vesnici. Poznáme vliv slunečního záření na člověka – prevence. Budeme aktivní ve školce i v přírodě. Poznáme, jak duševní pohoda přispívá k tělesnému zdraví. Budeme sportovat a poznáme nové sportovní aktivity. Zaměříme se na pitný režim a správné stravování. Poznáme pojem bezpečí a ochrana. Naučíme se předcházet úrazům. Poznáme co by se stalo, kdyby..., co znamená bezpečné cestování.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Nabídka činností:

- Aktivity v přírodě, výlety po okolí.
- Spontánní a řízené činnosti v přírodě i ve třídě.
- Manipulace s předměty- experimenty, pokusy.
- Činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (práce s knihou, IT).
- Činnosti vedoucí k poznání časových a logických posloupností.
- Provádění jednoduchých pracovních úkonů.
- Hudební, jazykové činnosti.
- Aktivity podporující tvořivost a poznávání.
- Hledání v knihách, mapách.
- Příležitosti k seznamování se sdělovacími prostředky- noviny, časopisy, knihy aj.).
- Aktivity směřující k zájmu o život na planetě Zemi, historii, poznávání cizích zemí a krajin.

Očekávané výstupy:

- Vnímat rozmanitost světa.
- Všimnout si změn v okolí.
- Pomáhat a pečovat o přírodu a vše kolem nás.
- Zachycovat skutečnosti z okolí (výtvarné a pracovní techniky...)
- Spolupracovat s druhými, s kamarádem.

- Posilování vztahů k sobě samému, rodině, kamarádovi.
- Vyvinout volní úsilí- dokončit práci. Respektovat potřeby druhého, vnímat přání druhých.
- Komunikovat vhodným způsobem s dětmi i dospělými.
- Uvědomovat si své možnosti a limity.
- Orientovat se ve svém okolí (město, bydliště)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské

návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromis

Činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

7. Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školního a třídních programů, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu. Jedná se o systematické vyhodnocování, které slouží k zlepšení vzdělávacího procesu i podmínek vzdělávání, cílem je zkvalitnění práce v MŠ ve prospěch dětí.

Evaluace probíhá ve dvou rovinách:

- 1. externí :** celkové fungování systému školy jako celku. Měřítko jsou stanovena zvnějšku. (Česká školní inspekce, zřizovatel, veřejnost) Je vedeno portfolio školy, kronika školy.
- 2. interní :** vlastní hodnocení školy zjištění, zda zvolené metody a formy práce vedou k rozvoji žádoucích kompetencí dětí, hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu k rozvoji dětí). Je vedena pedagogická diagnostika formou záznamů a portfolio dětí.

Portfolia - uspořádaný soubor vedoucí k zprostředkování cesty k individualitě dítěte informující o zvláštностech, zálibách, dovednostech, schopnostech a celkové vývoji dítěte. Informace jsou přístupné pouze učitelce a zákonným zástupcům dítěte. Je zaznamenáváno každodenní vyhodnocování pedagogické činnosti, je vedeno měsíční hodnocení integrovaných bloků a poznatky jsou zpracovány v autoevaluační zprávě. Je prováděno sebehodnocení pedagogických pracovníků a prováděna kontrolní a hospitační činnost (učitelkám, které mají krátkou pedagogickou praxi je věnována zvýšená pozornost formou pomoci a rady v případě potřeby a častějšími hospitacemi - mentorink). Mateřská škola vyhodnocuje svou práci komplexně.

Oblasti evaluace mateřské školy

- Naplňování cílů ŠVP
- Kvalita podmínek vzdělávání
- Způsob zpracování a realizace integrovaných bloků
- Práce pedagogů a jejich sebereflexe
- Průběh a výsledky vzdělávání
- Zpětná vazba prezentace školy
- Spolupráce se zákonnými zástupci v rámci daných útvarů školy – prostřednictvím zástupce ředitele
- Řízení školy, DVPP
- Úroveň výsledků práce školy vzhledem k ekonomickým podmínkám a zdrojů

Evaluace školy

- Oblasti evaluace (konkrétní jevy, které budou předmětem sledování)
- Kritéria kvality (ukazatele a indikátory kvality podle kterých bude hodnocení probíhat)
- Způsoby (prostředky které budou využity pro získání informací)
- Časový plán (frekvence hodnocení)
- Zodpovědnost (těch, kteří budou informace získávat, zaznamenávat a vyhodnocovat)

Hospitační činnost ředitelky školy

- Hodnocení podmínek a výsledků vzdělávání

- Naplňování cílů daných RVP PV, ŠVP, TVP
- Vedení povinné dokumentace
- Poradenská činnost, spolupráce se zákonnými zástupci
- Využívání samostudia ve vzdělávání
- Tvorba TVP, evaluační analýza
- Činnosti nad rámec přímé vzdělávací činnosti
- Znaky prožitkového učení,
- Znaky partnerské komunikace – učitelka – dítě,
- Vyváženost didakticky zacílených a spontánních činností
- Hodnocení práce učitelky v souvislosti s pedagogickými zásadami

Evaluace třídního kurikula

- Týdenní hodnocení plnění TVP
- Hodnocení vzdělávání pomocí ukazatelů evaluace
- Každodenní vyhodnocování pedagogické činnosti, zpětná vazba,
- Hodnocení integrovaných bloků
- Diagnostické záznamy dětí, zakládání portfolií
- Náměty zákonných zástupců – zpětná vazba
- Hodnocení podmínek vzdělávání, rizik, analýza vzdělávacího procesu
- Závěrečné hodnocení, podklady pro vlastní hodnocení školy

7.2 Prostředky evaluace

PODMÍNKY	NÁPLŇ	FREKVENCE EVAULACE	NÁSTROJE	KDO PROVÁDÍ
personální	Kvalifikace pg. pracovníků a normativní počet pg. pracovníků. a provozních zaměstnanců MŠ, DVPP, normativní počet, efektivita práce	Při přijetí do zaměstnání, při každé změně Minimálně 1xročně	Dotazník pro zaměstnance Hospitace Kontrolní činnost Pedagogické a provozní porady	Ředitelka
materiální	Technický stav budovy, vybavení tříd, MŠ, kuchyně v souladu s hygienickými směrnicemi, zahradní vybavení	1x ročně a při každé změně	Záznamy z kontrolních činností, z pedagogických a provozních porad Připomínky zaměstnanců	Všechny pracovnice dle místa působnosti
ekonomické	Hodnocení činnosti dle ekonomiky školy / mzdové náklady, účelnost a efektivní hospodaření, motivační činnosti, rozbory čerpání příspěvků obce, rozbory hospodaření- uzávěrky	Rozbory dle směrnice ředitelky školy, přehledy čerpání 4xročně, ostatní průběžně	Tabulky, zprávy a rozbory, pg. rady, a provozní rady, konzultace	Účetní, ředitelka dle stanovených kompetencí
organizační	Hodnocení vhodnosti a účelnosti organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP	1x ročně	Hospitace, kontrolní činnosti, konzultace, porady	Všechny pracovnice dle profesní odpovědnosti a místa výkonu páce

EVAULACE INTEGROVANÝCH BLOKŮ	NÁPLŇ	FREKVENCE EVAULACE	NÁSTROJE	KDO PROVÁDÍ
Neomezenost IB, celek jednoho IB	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, přijímat opatření	Vždy po ukončení čas. neomezeného plánu, po ukončení IB	Konzultace pedagogů, záznam do TVP, pedagogické rady,	Učitelky, ředitelka
Hodnocení dílčích projektů, doplňkového programu	Plnění záměrů, začlenění do IB, program ve vztahu k naplnění záměrů a osobnímu pokroku dítěte	Po průběhu realizace 1x za rok naplnění záměrů	Konzultace učitelka-rodíč, odborník, ped. porady, veřejnost	Učitelky, ředitelka
Evaluace individuálních plánů	Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky	Dle potřeby	Konzultace s učitelkami, s rodiči, záznamy do indiv. plánů dítěte	učitelky
Záznamy o rozvoji dítěte	Vytvořit přehledy o rozvoji a vývojových pokrocích dítěte	2x ročně	Konzultace učitelek, konzultace s rodiči, pedagogické rady, záznamy do hodnotících listů dítěte, stanovení případných opatření	učitelky

8. Závěr

Před pedagogickým kolektivem naší mateřské školy stojí celá řada konkrétních úkolů, jejichž splněním chceme dětem vytvořit co nejobtímnější prostředí a pozitivní klima. Jsme si plně vědomi, že práce s dětmi je velice zavazující, dlouhodobá a výsledky jsou často vidět až mnohem později. Náš školní vzdělávací program je závazným, ale otevřeným dokumentem, který na základě evaluačních činností umožňuje proměnu, zkvalitňování a další rozvoj školy.